

finder Sted i hele Befolkningen. Man vilde kunne gjøre det meget fuldstændigt og meget ordentligt, det vilde i en ganske betydelig Grad lette en nøiagtig Regnskabsholdelse med det Mandskab, der skal bruges til de forskjellige Dele af den væbnede Magt, og det vilde ikke koste mere, end det hidtil har kostet. Det Naturlige er at henlægge Sager af den Art under Amtmandskaberne; det er et Fremskridt, vi endnu have at gjøre, at sørge for, at Amtmandskaberne blive til, hvad de virkelig bør være, nemlig de stedlige Bestyrere af saagodt som alle de Forhold, der ligge under Amtene. Der er mangfoldige mere eller mindre beslægtede Forhold, som høre ind under Amtene, og jeg har allerede tidligere gjort opmærksom paa, at naar man paa denne Maade samler dem under een Bestyrelse, saa vil man ogsaa være istand til at skaffe saadanne Opbevaringssteder, at disse vigtige Optegnelse over Gjenstande af denne Natur i Aldebrandstilfælde ikke gaae tabte. Jeg kan ikke lade denne Leilighed gaae hen, uden paany at henlede Opmærksomheden derpaa. Efterat Folketællingerne ere begyndte at spille en saa vigtig Rolle i vort hele Statsliv, som det nu er Tilfældet, vilde det være høist urigtigt, om man ikke benyttede de Midler, man har, til at sikke sig et fuldstændigt og vedvarende Regnskab over Befolkningens Tiltagen eller Aftagen, og hvad dermed staaer i Forbindelse. Man vilde ved at benytte disse Midler sikke sig et i mange Retninger bedre Udskrivningsvæsen og sikke sig en ganske anden Fuldstændighed af alle vore statistiske Opgivelser; man vilde faae den stedlige Dyrigheds Opmærksomhed stadig henledet derpaa, og kun den alene kan med Nytte varetage Gjenstande af den Art. Nu ere disse Plads-Embedsmænd, der ere blevne constituerede, for at man kan frigjøre sig for dem, naar man kommer til en bedre Besindelse af, at der er meget ringe Vanskelighed forbunden med at gaae dette Forhold ordnet.

J. Knudsen: Jeg skal heller ikke indlade mig paa at omtale, hvorvidt Skolelærerne skulle betragte den Godtgjørelse, der her er foreslaet, som Noget, de lægge synnerlig Vægt

paa; dette er mig forsaavidt ubekjendt, og jeg kan i saa Henseende for en stor Deel henholde mig til, hvad den ærede sidste Taler har udtalt. Hvad der har foranlediget mig til at tage Ordet, er et Par, som det forekommer mig, eensartede Bemærkninger fra den ærede Rigsdagsmand for Svendborg Amts 6te Valgkreds (J. N. Hansen) og for Standerborg Amts 2den Valgkreds (Schøler). De fremhævede og lagde særdeles Vægt paa den Byrde, det er for Skolelærerne at foretage denne Folketælling hvert 5te Aar omkring i Sognene, men jeg troer dog ikke, at det, naar vi tage Forholdene, som de i Virkeligheden stille sig, er en saa byrdefuld Forretning for Skolelærerne, som man vil gjøre det til. De kjende som oftest meget nøie Folk omkring i Communerne, og de ere i Almindelighed saa localiserede, at de ikke behøve at gaae hen til hver især for at foretage Folketællingen, og dog desuagtet faae den bestemt og nøiagtig. Imidlertid er der ogsaa et andet Spørgsmaal, der maa tages i Betragtning, og det er, hvorvidt man kan lade Folketællingen gaae ud af Skolelærernes Hænder og lægge den over paa Sogneforstanderskaberne eller hvilkensomhelst anden Autoritet, uden at Nøiagtigheden taber derved. Det er ofte fremhævet her, hvor vigtigt det er at faae en paalidelig Folketælling, og i saa Henseende troer jeg, naaget Alt, hvad der fra forskjellige Sider er anført, at man maa vedblive at bruge Skolelærerne dertil, og ikke lægge den over i andre Hænder; thi da vil den efter min Formening vanskeligt blive saa nøiagtig. I det man lægger saa særdeles Vægt paa den Byrde, Folketællingen medfører for Skolelærerne, glemmer man at tage Hensyn til og omtale, hvor stor en Byrde den ogsaa medfører for Præsterne. Naar Skolelærerne indlevere deres Folketællingslister til Præsterne, saa have disse, saavidt jeg veed, en temmelig Besværlighed ved at ordne disse forskjellige Opgivener efter de fremkomne Lister og faae dem til at stemme i de forskjellige Indberetnings-Rubrikker. Min Mening er saaledes den, at man ikke skal indbringe Skolelærerne fra at foretage Folketællingen, men derimod lade den blive hos dem, saaledes som nu er Tilfældet, der efter min Opfattelse heldigst og bedst kunne udføre dette